

Selmeczbányai Híradó

SELMECZ-BELABANYA SZ. K. VAROS HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre	4 frt.
Fél évre	2 "
Negyed évre	1 "
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Felolós szerkesztő és kiadó:

VÓRÓS FERENCZ.

Laptulajdonos:

JOERGES AGOST özv. és Fia

A lapot illető szellemi közlemény, valamint az anyagi rész is a kiadóhivatalra ezimendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:

100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett 100 szónál 50 krral több

Magánhirdetések megállapodás szerint számítatnak.

Nyilt-tér három hasábos sorért 10 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

== Kéziratok nem adnak vissza. ==

Hivatalos rész.

A finsterorttároi bányatársulat igazgatóságától.

5570. sz.

1895.

Meghívó.

A finsterorttároi bányatársulat részéről Selmeczbányán a városház termében 1895. évi október-hó 21-ik napján d. e. 9 órakor kezdődőleg tartandó rendkívüli bányatársulati közgyűléshez.

Tárgysorozat:

1. Alakulás.
2. Határozathozatal a társulat tulajdonát képező bányák eladása tárgyában a kir. kincstárral kötendő adásvételi szerződés megerősítése s a társulati köztelekönvi birtoknak vevőre tulajdonjogi átruházása iránt.
3. Az ugyanezen bányák átadására s azoknak a kir. kincstár részéről fizembe vételére vonatkozó küldöttégi eljárás eredményének bejelentése és jóváhagyása.
4. A bányaköltség fizetéssel késedelembe esett bányarészesek megállapítása s ellenök a késedelmes fizetési eljárás elrendelése.
5. A társulat feloszlásának módozataira, jelesül a társulati vagyon felosztására vonatkozó részletes intézkedések valamint a vagyonmérleg megállapítása.
6. Szentistváni Gyula bányagondnok kérvénye melyben a) a kiállításra szánt bányatérkép elkészítéséért (1028/1895.) és b) a Földbenbentel régi tartozásának liquidálása körül kifejtett fáradozásáért külön díjat kér. (5478/1894).

7. Az alsómagyarországi kémlőintézet hátralekös követeléseinek elszámolása.

8. A közgyűlés során felmerülő indítványok tárgyalása.

Ezen közgyűléshez az ismeretlen helyen tartózkodó következő bányatársak: Török Karolin, Paukovits Ferencz, Török Balint, Szatmáry Anna, Török Zsigmond, Török Krisztina, Steer Ferencz, Oberaigner Nátalia, Oberaigner Kornélia, Oberaigner Paulina, Oberaigner Kálmán, Gráné János, Steer Katalin, Steer Károly, Steer Erzsébet, Hanksz András, Lazsánszky Amália, Lukács János, Lukács Károly Zsuzsanna, Lukács Moravcsik Amália, Lukács Károly, Lukács Gyula, Lukács András, Lukács István, Lukács Kálmán és Szeltszám Mihály oly megjegyzéssel idéztetnek, hogy a meg nem jelenök a hozandó határozatokba beleegyezöknek fognak tekintetni.

Selmeczbányán, 1895. évi augusztus 31-én.

Szitznai József

polgármester, bányatárs. igazgató.

A brenntartároi bányatársulat igazgatóságától.

5571. sz.

1895.

Meghívó.

A brenntartároi bányatársulat részéről Selmeczbányán a városház termében 1895. évi október-hó 21-ik napján d. e. 11 órakor kezdődőleg tartandó rendkívüli bányatársulati közgyűléshez.

Tárgysorozat:

1. Alakulás.
2. Határozathozatal a társulat tulajdonát képező

TÁRCZA.

Sárga lombok . . .

Sárga lombok, hervadó virágok,
Hideg fényes őszi napsugár,
Ködbe vésző távol bércek orma,
Pusztulóba induló határ, —
— Berkeinknek költöző lakói,
Messze földre indult dalnokok
Szalljatok le a tarlott mezőre,
— Utoljára még daloljatok!

Még utolszor daloljatok nékem
Itt a sárguló mező felett,
Hogy felejtsem el az ősz világát,
Hogy ne sejtsem a jövő telet;
Míg virult a szép tavasz s a nyárral
Nékem mindig itt daloltatok;
— Búcsú nélkül hagyjátok el engem?
Szalljatok le vándor dalnokok!

Hisz, ki tudja, ha e pusztuló fák
Ujra zöldben fakadnak ki majd, —
Uj tavasszal visszatérve nékem
Fogtok-e még majd dalolni rajt?
— Tudja Isten sorsom majd hová vet,
S véletek vajjon találkozik?
— Szalljatok le a tarlott mezőre,
Utóljára még daloljatok!

Szilassy Iván.

Péchy Antal †

1822 - 1895.

Született 1822 június 13-án Nagyváradon, hol atyja Antal mint kincstári alkalmazott működött, és fiának nevelésére nejeinek Walter Franciskának buzgó közreműködése mellett kiváló gondot fordított.

Iskoláit Nagyváradon és Temesvárott, a bölcseletet szintén Nagyváradon 1838-ban elvégezvén, a selmeci bányászati akadémiára jött 16 éves korában, és itt négyévi szorgalmas és kitünő eredményű tanulmányai után 1842-ben megnyervén az Abszolutoriumot, legott kincstári szolgálatba lépett, és egész 1847-ig működött mint gyakornok, részint a bányáknál, részint a zúzóknál, hol Rittinger Péter(később es. k. ministeri tanácsos volt főnöke és tanítója. 1847-ben Joachimsthalba Csehország egyik bányatelepéhez küldetett, hogy ott és Schlachenvaldon zúzókat állíttson fel; de nemsokára az 1848-iki események őt is visszazóliták hazájába, és kinevezetett Kőrmőczre bányatiszté, néhány hónappal később pedig az első magyar pénzügyministeriumhoz fogalmazóul hívatott be Budára.

1849 január elején Kőrmőczről pénzverő gépeket szállított Debreczenbe, hogy onnan Nagybányára vitessenek. Azután folyvást a pénzügyministerium mellett maradt egészen a világi fejevülettelig. A forradalom utolsó két hetét Nagy Sándor táborában töltötte mint önkéntes, de mivel nem volt valósigos katona, nem vett részt a fejevülettelben, és minden akadály nélkül kapott Aradra utlevezet, hogy haza Budára utazhasson, hol családjának szerény vagyonra az ostrom alatt elpusztult.

Erdeke epizódoként emlíjük fel Nagy Sándornál való jelentkezését. A lelkes fiatal mérnököt nagyon bántotta az, hogy őt a vezér nem hajlandó felvenni. Hosszabb ideig türe is tudni akarta kérelme megtagadásának az okát, s mikor ezért újból jelentkezett a táborokartól körülvevő táboroknál, ez reá tekintett s vállára téve kezét kiválóan benső hangon, jókara-

bányák eladása tárgyában a kir. kincstárral kötendő adásvételi szerződés megerősítése, s a társulati köztelekönvi ingatlanoknak a vevőre tulajdonjogi átruházása iránt.

3. Ezen bányák átadására s azoknak a kir. kincstár részéről fizembe vételére vonatkozó küldöttégi eljárás eredményének bejelentése és jóváhagyása;

4. A bányaköltség fizetéssel késedelembe esett bányarészesek megállapítása és ellenök a késedelmes fizetési eljárás elrendelése.

2. A bányatársulat feloszlásának módozataira jelesül a társulati vagyon felosztására vonatkozó részletes intézkedések, valamint a vagyonmérleg megállapítása.

6. Szentistváni Gyula bányagondnok kérvénye, melyben a) a kiállításra szánt bányatérkép elkészítéséért (1028/1895.) és b) a Földbenbentel régi tartozásának liquidálása körül kifejtett fáradozásáért külön díjat kér

7. A közgyűlés során felmerülő indítványok tárgyalása.

Ezen közgyűléshez az ismeretlen helyen tartózkodó bányatársak: Kreesmáry Mihály, Dr. Lukovics Kreesmáry Gyula, Lokács János, Lukács Zsuzsanna, Lukács Amália, Lukács Károly, Lukács Gyula, Lukács András, Lukács István, Lukács Kálmán, Cserny Katalin, Priviczky Eszter, Diwald Erzsébet, Wieszner Adolf és Hanksz Ferenc ezen hirdetmény útján oly megjegyzéssel idézetnek, hogy a meg nem jelenök a hozandó határozatokba beleegyezöknek fognak tekintetni.

Selmeczbányán, 1895. évi augusztus 31-én.

Szitznai József

polgármester, bányatárs. igazgató.

ratulag azt tanácsolta neki, hogy menjen oda, hol tudományával élhet meg; karddal, karral már nem segíhet a hazának, s ezzel elbocsátotta a jelentkezőt, a ki csakhamar sajnosan győződött meg a nagy martyr szavainak igazságáról.

Ezután nagy szorultságba jutott egész családjával, de mégsem purifikálta magát, hanem magánvállalatoknál keresett alkalmazást, melyet 1850-ben talált is Csehországban Teplitz mellett a klostergébi bányánál; honnan 1851-ben kilépvén a Klein testverek osztrai közénbányájánál fogadott el igazgatói állomást.

1853-ban hazájába visszakivánczóván osztrai állomását elhagyva haza jött és azt hitte, hogy itthon könnyen fog alkalmazást kapni; de reményében csalatkozott, és hogy megélhessen, a Tiszszabályozásnál dolgozott mint napidíjas mérnök, míg 1855 végén ismét Csehországban a Schetzlari közénbányánál kapott alkalmazást mint igazgató.

1858-ban meghívást kapott Poroszországba Westphaliába a Bochum mellett fekvő „Zeche vereinigte Praesident“ nevű közénbányához. A meghívást elfogadta, és 5 évig volt a nagyszerű bányaműnek igazgatója. Innen 1863-ban hazájába visszatérvén, a mátrai bányaeügyesületnél nyert alkalmazást mint műigazgató, mely állásról 1865-ben lemondott, és Nógrádmegyében Nentiben gróf Károlyi barnászén bányáját bérlette ki, és kezelte a magyar ministerium megalakulásáig.

1867-ben a m. k. pénzügyministeriumhoz tiltkárri, 1868-ban pedig osztálytanácsosú nevezetvén ki, tevékeny részt vett az állami bányaművek rendezésében és igazgatásában. A bányászati tárgyalásoknál meghonosította a magyar nyelvet és e végett egy „bányászati műszótárt“ és „Bányászati és Kohászati Lapok“ czime alatt egy szaklapot adott ki, mely havonként kétszer egy-egy íven megjelent, melynek szerkesztője és fomonkátarsa 3 évig maradt, mindaddig, míg a lap szerkesztését és kiadását a bányászati akademia át nem vette.

Hivatalos működésében különös tevékenységet fejtett ki a bányászati akademia tanyelvének magyarra tételeben, a zsilólgyői és diósgyőri közénbányák és diósgyőri vasgyár megalapításában, a bányaiskolák szervezésében sat.

Hirdetmény a népfelkelés jelentkezéséről.

Az 1893. évi XXXVII. törvényezik alapján mindazon katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a honvédségben, ezek póttartalakában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képezettek, kik népfelkelési (rózsaszínű) ajánlati lappal el vannak látva, f. évi október-hó 9. 10.-én Selmezbányán az óvári tornateremben személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni tartoznak és pedig a következő sorrendben:

Folyó évi október-hó 9-én reggel 8 órától kezdve az 1853—1857. évbéli születésűek, folyó évi október-hó 10-én reggel 8 órától kezdve az 1858—1876. évbéli születésűek.

Az írásbeli jelentkezéshez a rendőrkapitányi hivatalban ingyen „Jelentkező lap” kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésére nézve a rendőrkapitányi hivatal és a jelentkező lapra nyomtatott figyelmeztetés nyújt felvilágosítást.

A személyes jelentkezéshez az utolsó katonai okmány (végelbocsátó levél, kilépti bizonyítvány, ajánlati lap) elhozandó, az írásbeli jelentkezéshez pedig esatolandó.

Az itt tartozkodik be (Ausztriában) a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők hasonló minőségben és módzatok között tartoznak jelentkezni mint a magyar honosok. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2—5 egész 100 forintig terjedhető pénzbéli büntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetettetik.

Selmezbányán, 1895. évi szeptember-hó 3-án.

Krausz Kálmán
rendőrfőkapitány.

Hirdetmény.

Selmezb-Bélabánya sz. kir. város rendőrkapitányi hivatala részéről ezenel közhírer tétetik, miszerint a leérkezési működési tervezet szerint a f. évi ellenőrzési szemle a közös hadseregbeli legénységre nézve október-hó 16-án, a honvédségi szemle pedig október-hó 29-én mindig reggeli 8 órától kezdve az ó-vár tornateremben megtartatni fog.

Miről az érdekeltek az hozzáadással értesítettek, miszerint a fentjelzett napokon katonai-esetleg honvéddigazolványaikkal ellátva pontosan megjelenjenek.

Selmezbányán, 1885. szeptember 17.

Krausz Kálmán
rendőrfőkapitány.

1870-ben Ó Felsője a vaskoronarend lovag-keresztjével jutalmazta meg jó szolgálatait; 1873-ban pedig miniszteri tanácsosa nevezetett ki, és a selmezi bányakerület igazgatásával bízott meg.

E nagy terjedelmű kerület viszonyának beható tanulmányozása közben főfigyelmet a selmezi és körmői altárnak munkálatának győrsítésére fordítá és e célra sürített levegővel hajított fúrógépeket a legjobb sikerrel alkalmazott. E munkalaton lehetővé teszik a bányák melyeb szintjeinek feltárását és a feltérszre érdemes kövek előkészítését. Megjavította a bánya térképezés módját, előmozdította a kohözem tőkeletítését, és minden erjét megfeszítve azon iparkodott, hogy a harnyató bányaszatba életet önthessen. A selmezi altárna bevezése alkalmával Ó Felsőjétől a Lipót-rendlovagkeresztjével tüntettetett ki 1878-ban. A Magyar Tudományos akademia levelező tagjaul megválasztott 1879. május 22-én.

1850-ben egybekelt Szájbéli István egykori rézbányai bányamérnök Emma nevű leányával, ki 1880-ban halt meg. 30 évi boldog házasságukat az isteni gondviselés 9 gyermekkel adotta meg, de ezek közül most már csak 4 van életben.

Irodalmi munkái a következők:

Bányászati és Kohászati Lapok. Szerkesztette és kiadta 1868., 1868., és 1887-ben Budapestben.

Éz évek előkészítésének elvi és gyakorlati szabályai 1869. Budapest Khor és Wein kiadványa.

Jelentés a selmezi és dísgyűri kerületben és Rézbánya vidékén létező állami bányák és kohók állapotáról. 1883. Budapest, m. kir. állományomda.

Magyar és német bányászati szótár. 1879. Selmezbánya.

A tudományok haladásának befolyása a selmezi-déki bányaművelésre. 1881. Budapest, A m. t. akademia kiadványa.

A selmezi bányavállalatok története 1650-ig. 1884. Selmezbánya.

Alsó Magyarországi bányaművelésének története. I. kötet 1600-ig. 1884. Budapest. II. kötet 1600-tól 1650-ig. 1887. Budapest. A m. t. akademia kiadványa.

Péch Antal.

Diszpolgára vala városunknak, de disze szakjának s kitünő polgára a hazának is.

Saját erejéből, tudományával küzdötte fel magát fokról fokra később elfoglalt magas állásába s nem kérve, de kínálva jöttek a kitüntetések, a melyek a legmagasabb helyről és szak- és polgártársai részéről érték. A kiváló, az igaz érdem így nyeri jutalmát.

Ott ama sziklaúriás, mily bámulatot gerjesztő a kéklő távolban! Közel érve hozzá, látjuk kopárságát, érezzük ridegségét.

Sok ilyen embert látunk a magas polezon. Az, kinek nevét e sorok élére irtuk, karakterében szikla s állása magas volt, de annak természetétől elítélően, anny, hogy minél közelebb értünk hozzá, olyan több bámulatot, tiszteleket keltett maga iránt, s a nemes lélek, a kiváló szellem kedves harmoniája bővülő hatását éreztük közelében.

Együtt élt a mai korral, még agg korában is, lángelméje bevilágított a rohamosan haladó tudományok szövevényébe, s ott világitott mindig az első között; de behatolt a multak sötétjébe is és bámulatok kitartással oszlatott el a bányászat történelméről százados homályt, napról-napra kutatva régi fölinsokat.

Nagy volt, jeles volt, lélekben és elméjében, de ha azt kérdezzük önmagunktól, hogy miben volt jelesebb? önkénytelenül azt a lelki nemességet, a zta tiszta, karaktert látjuk lelki szemünk előtt, a melyet egész életén át végső órájáig oly szeplőtlenül őrzött meg.

Neki a méltóságot nem a czim adta meg, hanem a lelke nemessége, ezt a méltóságot ő már magával hozta magas állásába s midőn ettől az állástól megvált, hajszályait se csobult az ő méltóság, az ő nem kölesönzött emberi méltósága.

Lelkének, jellemének fénye fölvilágít az enyészeten, mely porhüvelyét takarja; családjának élő tagjai, azon egyesek, a kik szerencsések valának, az ő ismerni, a „belső ember”-t, mindig például, mintául fogják őt tekinteni, s szállván „az ének szájáról-szájára” róla a nemesről, emléke így is élni fog. áldó emléke.

A selmezi-déki tételek. 1885. Selmezbánya.

Egy magyar bányász életéneke 1664-ben a bányagáz robbanásokról. 1887. Bányászati és Kohászati Lapok.

A Földreteg mozgásának megfigyelésére bányászati czélból tett jejjegyhú kísérletekről. 1887.

A selmezi bányászat multja, jelene és jövője. 1888. Egyébiránt a fent előadottak már 1888-ban közölte e sorok írója a helyi lapban s több napilapban; ezek csak rövid adatokul tekintendők egy nemes tettekben gazdag életéhez. Elhunyt jelesünknek igazi méltatása nem szorítható egy hírlapi fárcza szék keretébe.

A századok előtt alapított bányatársaságunk újraszervezésével, mely Péch Antal és Zsigmond Vilmos kitünőségeinknek az érdeme, sok szegény bányamunkás javított a sorsán! Áldasuk kísérő most igazi atyjukat a sírba.

A lisztalaphól létesített szelaknai leánynevelő intézet is őt díszeri, mint alkotónak egyikét. Ezt a boldogult Simor hercegreprimással károltve létesítette.

Az utóbbi években gyakran gyengékedett; de bányászati tanulmányait (csüggedellenül folytatta s kiváló részt vett a megnyugodott Bányászati s Kohászati Lapok szerkesztésében is.

Haláláról a gyászoló családon kívül a selmezbányai m. k. bányagázóságos és a kerületbeli m. k. bánya- és kohohivatalok tisztikara, valamint Selmezbánya sz. kir. bányaváros törvényhatósága is adott ki gyászjelentést.

A boldogultban az országos magyar bányászati és kohászati egyesület alapító és tiszteletbeli tagját a „Bányászati és Kohászati Lapok” alapítóját, s őb bányavárosunk egykori országgyűlési képviselőjét, és diszpolgárát gyászolja.

Városunk kulturális intézményei, szegényei önzetlen pártfogójukat veszítették el benne, a ki minden szépnek, jónak támogatója, felkarolója volt, gyakran a saját anyagi kárával. A segélynyújtásban határt nem ismert, ilyenkor a pénzt nem becsülve, bőven osztotta a baj enyhítésére!

Kiváló magyaros gondolkozása, nem akívó magyar érzéséről általánosán ismeretes vala, s e tekin-

Annak a történelmi multú épületnek, melybe a bányászatunk vezető szálak egybefutnak, egykori lakói közül nem egyet növesztett már legenda alakká a néphit, — a kiket túlélt a a ros, mit tettek”, vagy csak állítólag tettek. A nyomoz tudomány kiderítette róluk, hogy a rájuk fogott tetek -a népfantáziának szüleményei.

Ha majd Péch Antal nemes alakja is leendőiav emelkedik, — a fantasia nem fog róla valótlant alkothatni, ha őt a jószág, az ember hisz ezekben az érényekben tündökölt ő már életében is.

Arcaának vonásait a bányagráfok sorában megőrzi a művész eszet. Ő ott a képesarnokban csak sorrendben utolsó; de érdemre nem.

A közel jövőben mint diszpolgáré is helyet nyer városunk közigazgatási életének focusában; ott is disze, éke lesz a képsornak, s hálás emlékezet övezi mindenha, meghazudtolva a nagy rómainak ama mondasát, hogy a jó, mit ember tesz, sírba száll vele.

Áldjuk emléket!

Különfélek.

— A hercegreprimás Selmezcze jón. Hitelt érdemlő forrásból vesszük a hírt, hogy Vasváry Kolozs hercegreprimás ő eminentiája még ez őszön meglátogatja városunkat.

— Péch Antal temetése e hó 20-án nagy számú közönség részvétel mellett ment végbe. A halottas ház környékén s a Szt.-Háromságterén óriási számban gyülekezett a résztvevő közönség. A menetet a belvárosi r. k. elemi fluskolák növendékei nyitották meg tanítókkal; ezeket követték a k. k. nagygymnasium tanulói tanárrakkal, aztán a hegybányai apáczák növendékei a főnökkel. Majd a hegybányai bányászok s a kohómunkások festői csoportja bányameccsekkel. Ezután a következő testületek s csoportok következtek: az önk. tüzoltók, a bányászzenekar, mely után egy fogat hozta a díszesnél díszesebb koszorúkat; a szalgavivők csoportja, a Jekszói kar, a törvényhatósági bizottság képviselői; kik a bányamunkások (alliszték, bányacsok, kőművesek) küldötteivel felváltva vitték a koporsót. A koporsó után a gyászoló családtagok, majd a hegybányai apáczák. Ezeket követte a nök hosszú sora. Hüllt József miniszteri tanácsost s

telben főlemelő, lelkesítő például szolgált sokaknak. Benne egyesítve láttuk a humanizmust és maga a kristalizált becsületesség vala, miként ezt édes hazánk egyik legradikálisabb gondolkozása, szókimondó, lángelméjű tudosa H. O. egy ízben róla mondá.

Közéletnek e kitünő bajnokát igaz részvét kísérte sírjába, és e részvét bizonyára enyhító balszamalgot szolgálni itt hagyott szeretet övének; hisz letörölve a bánat könnyét egy egész embert, befejezett életet látnak ő benne, a ki dicősen futotta meg hosszú életpályáját.

Emléke, nemes példája élni fog közöttünk.

Csevegések egyről-másról*.)

Megkezdődött az iskolai év.

Az utcazók a reggeli és déli órákban sürög-forog a gyermekereg, köztük halad csendesen, nyugodtan, mint jól nevelt kis leányhoz illik az én Annácskám is, — egy hét óta ismét az iskolába jár. Már egészen belejötték a tanulásba, s én estenként kikéredve leánykamat, örömmel veszem észre haladását.

Annácska kedvel tanul és szép tehetsége van. Margit, barátónje kissé hanyagabb, de mióta Annával összebátóztak, s jóformán együtt élnek, együtt lélegzenek, azóta ő is szorgalmasabb lett. Így nagyon meglepelt ma, mikor az iskolából hozzánk jöven unott, duzzogó arccsal lökte le könyveit, ugy, hogy azok szerteszét repültek, plajbásznak hegye tört, tollának orra görbült. — Szegény könyvecskék! — szoltam kissé teteteltet sajnálkózással simogatva ki egyiknek összegyűrt fedelét. — Mivel érdemelték meg ezt a kegyetlen bánásmódot!

— Hát minek is bosszantják az embert! — kiáltott fel vállát rángatva és dozzogva Margit.

— Már? Mária? Korán kezded a tanulás megünését! Csak egy hét telt el az iskolai időből, hol van még a többi harminckilenc?

* Mutatvány Dolnai Gyula „Lányok Lapja”-ból. — Szi-ven ajánljuk a gondos anyák figyelmébe e 21 év óta fennálló lapot, hogy azt serdülő lányok részre megrendeljék. Előfizetési ár ¼ évre 1 frt, a kiadóhivatal Budapest Keeskeméti utca 13. sz. a. van.

Szilnyai József polgármesterünket a különböző hivatalok s tanintézetek — a lyceumi tanári kar teljes számban — képviselői követték. Közülük láttuk Körmezbánya küldötteit is: Chabada József polgármester, Anon Ede orsz. képviselő, személyében, s Reitzner Miksa pénzeredő igazgatót A menetet a Pachertár és Ferencz-akna munkásai zárták be, kiknek mindegyike bányamecsét tartott kezében. A kísérők száma, festői csoportja, a zene hangjai, a harangnagya száma, a bányász ébresztő kótógó tompa hangja, az utolsó diszolvés, a beszentelő ima s ének kimondhatatlan ánnepessé tette azt az órát, melyben az igaz érdemet méltán tudó közönségünk közéletünk jeles hajókától örökre búcsút vett.

Hálalozás. Pótolhatatlan vesztéség érte Greguss Antal polgártársunkat, az önk. tűzoltók népszerű alparancsnokát szeretett nejének szül. Kaszik Jozsefiné kinos szenvedés után e hó 16-án történt elhunynak, kinek temetése e hó 18-án ment végbe. A gyászoló férjnek baráti s tisztelői nagy számban jelentek meg a végítzesség megadásánál, közöttük az önkényes mellőlőség s az iparos polgárság testületileg vett részt ösztinte tisztelőletének s ragaszkodásának jeléül méltóan fejezte ki mély részvétét az igaz hitves elveszte fölött. Béke és áldás az elköltözöttnek poraira!

Tisztí ügyesszé városunk törvényhatósági bizottsága e hó 20-án egyhangulag Heinz Hugó h. tisztí ügyességünket választotta meg.

Kiállítások. Városunkban eddig öten jelentkeztek iparosaink közül, a kik a milleniumi kiállításon kézműveikkel részt akarnak venni; — nevezetesen Füzely Károly műlakatos, Krause József festő és faragó, Friber Ferencz szabó, Matzán Ferencz műszatlos, Zachar Károly pipagyáros. Valószínű, hogy műkedvelők is vesznek majd részt a kiállításon, s így az akadémiá, a bányagazgatóság, a Geramb J. bányatársulat mpozás kiállítása mellett, különösen ha házi iparunk s kiállításra kerül, mint a hogy tervben van, eléggé tekintélyes számban lesz városunk ipara képviselve.

„Allami anyakönyvvezetők albuma“ Tetzsetős kötet jelenik meg Október havában e czímmel. Ha albumszerű lesz is a kiállítás, a melyben közli az anyakönyvvezető kerületek felügyelőinek arczképét is, lehetetlen mellőzniök a kötetet a közhataloknak, ügyvédeknek, orvosoknak, nem is szólva, természetesen magukról az anyakönyvvezetőkről. A szerkesztést Atzél Endre hirlapíró és Gerő Viktor tanár vállalták el. Feladatukat megkönyíti, hogy a hivatalos adatokat Lukács György a belügyminiszterium anyakönyvi osztályának vezetője, szives készséggel becsjítja rendelkezésükre. A kötetre előfizethetni 1. frttal (amateur kiadás 5 frt) Atzél Endre czimére (Budapest, Aradi utca 28.)

— S én azért mégis mguntam, halálosan mguntam! — tüzskedött Margit. — Nem is értem, hogy miért kell nekem annyit tanulnom.

— Neked? Édes Margit, hiszen mi mindannyian csak annyit tanulunk, — mondta Margit.

— Ti, és még azonfelül mennyien! Hiszen az iskolák tömve vannak s még most is mindig maradnak ki belőlök. De mi az oka, hogy most annyira fellázdattál a tanulás ellen? Mert te nem ok nélkül untál ilyen hamar bele az iskolába?

— Nem bizony. Van is rá okom s ha megengedi nekikém, elmondom. Ma ott volt nálunk apa testvére Bakonyiné. Tetzszik tudni? A kivel fürdőben voltam, s mikor meghallotta, hogy mgint iskolába adott apa, összecepta a kezeit. — Az istenért — mondta apának — mit akarsz már ezzel a nagy leánnyal. — Iskolában? Hiszen már a sarkal veri a szaknya, ide s tova nagy lesz, s mégis az a-b-c-ot betüzi? — Aztán megkérdezte, hogy mit tudok, és zongoráztatott velem —

— S te persze elvertél neki néhány magyar nótát ugy, a hogy ti szoktatok, jól kiczimbalmazva, megpityyelve, ugy-e?

— Hogy tudja édes néném így eltalálni? Mint ha csak ott lett volna. Igaz, hogy olyanokat játszottam neki.

— S erre Bakonyi néni azt mondta, hogy olyan gyönyörűen zongoráztál, hogy az ő idejében a Láng-hárvy komteszsz sem csinálta különben, pedig az volt a legjobb zongorász.

Margit és Anna gyanuskodva néztek rám. — Édes anyám talán ott volt, hogy mindez így tudja?

— Vagy pedig a mesebeli varázsspikkal húzta a lejtője. — Kód előttem, kód utánam, engem senki meg ne lásson! — tódította Margit nevetve.

— Egyikőtök sem találta el. Egyszerűen ismerem Bakonyi néni gondolkodás módját. Még azt is tudom, hogy azután francziául és németül szólított meg, s miután te folyékonyan feleltél, sőt mi több — még pár angol szóval is tudtál dicsekedni, teljesen el volt ragadtatva rendkívüli tudományod által.

— Szórol-szóra így történt, csak éppen az angol tudományommal nem dicsekedtem.

— **Jutalomjáték,** holnap hétfőn B Polgár Béának a társulat kedvelt komikusának jutalmául színekerül „A Tótleány Amerikában“. Felhívjuk a t. közönség figyelmét ez előadásra. — Krémér Sándor jutalomjátéka szerdán lesz, mely alkalommal II. Rákóczy Ferencz fogsága kerül színe. Melegen ajánljuk a jutalmazandót a t. közönség pártfogásába. — Különösen az ifjúságnak is ajánljuk ez előadást.

— **Uj rendbörzások.** Törvényhatóságunk tegnapelőtt megtartott közgyűlésében Ballon István stefultói r. k. tanító Bélabányára, Medzky János pedig Steffültóra rendbörzást választott meg.

— **Elhaltak.** 107. Ivanics Anna szolgálónak halva született fiú gyer. part. praem. 198. Karvay László 7. hónapos r. cath. tündöb. 199. Banyári Paulinak halva született gyermeke. Partus praematurus. 200. Pecher Örszének halvaszületett gyermeke part. praem. 201. Brnák Gyula 17. hónapos r. cath. Enterocatarech 202. Benyo András 33. éves r. cath. Apoplexia cerebri. 202. Czibrini Emilia 4. hónapos r. cath. Enterocatarech.

— **Hány a tanuló?** Két középtanodánkban ez idő szerint következő a tanulók száma: az ev. lyceumban: 372; a k. k. gymnasiumban 125.

— **Van Szerepcsém;** így kezdődik egy otromba sajtótérkép, melyről ezt is joggal mondhatnók, hogy otromba sajtó terméke. Dívattermét hirdeti benne Platzer Paula divatárusnó, s ezt az izléstelen hirdeményt lapunk kihirdője tudatlanságból a Híradóval együtt hordta ki a mult vasárnap. Hogy melyik lehet az az otromba sajtó, mely alól ez kikerült, nem tudjuk, Joerges ur sem tudja, a ki bizonyára elcsapná a nyomdájában csak két napon át alkalmazott tanulóját, ha már ennél jobbat nem tudna szedni.

— **Mellékletünk.** Lapunk mai számához a selmecevidéki betegsegélypénztár igazgatóságának felderítő jelentése van mellékelve.

— **A Szalai-Baróti „Magyar Nemzet Története“** cz. műből most jelent meg a 22-dik füzet, mely az Anjuk korából Mária és II. vagy kis Károly uralkodásáról áttérve, Zsigmond király uralkodására, története elbeszélésebe fog bele a munka eredeti szerzője: Dr. Szalay József. A füzet képei a következők: Mária és Erzsébet királynók Nagy Lajos sírjánál Erzsébet királyné felajánlja Szt. Simon koporsóját. Hedvig királyné, Mária királynó pescéjének előlapja. Mária királynó pescéjének hátlapja, Mária királynó arany pénze, Mária királynó karpereceje, Kis Károly pescéjének előlapja, Kis Károly pescéjének hátlapja, Mária királyné koronája, Zsigmond király arany pénze, Törökök, János burgundi herceg és nevesi gróf pescéje, Nikápoly Venczel római és cseh király pénze.

— Csakugyan, édes anyám, azt mondta a Bakonyi néni, hogy ezelőtt a professzorok sem tudtak annyit, vagy annál többet mint a menyit mi tudunk, pedig a kisasszony tegnap is azt mondta az iskolában, hogy borzasztó sokat felejtettünk. Mondja meg édes anyám, hogy lehet ez?

— Ez bizony kedvesem, azzal a szokásos példa beszéddel magyarázható meg, hogy „változnak az idők — változnak az emberek“. Bakonyi néni régi módi asszony, és régi módi felfogással nézi a dolgokat.

— Jaj néném, akkor én azt szeretném, ha mindenképpen a régi módi mértékekkel mérne, sokkal kevesebb dolgom lenne.

— Gondolod? Erősen tévedsz. Tudod azt, hogy a néni mértéke szerint hogyan kellene beosztani a napokat? Először is hajnalban négy órákor felkelni és utánna látni a ceselésnének, hogy ellátta-e már a jószágot. Moslékot kiadni a tehénnek, malacznak, aztán elszünni a tejet, megfőzni a kávét, ha ez megvan, nyáron a kertben dolgozni, télen fenni vagy szőni, versenyt a ceselékkel. Tíz órákor előb-főzészhez látni, mert a régi módi világban nem volt szakácsné, hanem a kisasszony vagy gazdasszony maga főzött. Ebed után felügyelni a mosogatasra, azután, varrás-kötés következik. Este vacsorát főzni, utánna ismét fenni-szőni.

— Már csak inkább az újdódnál maradj, — szólt Margit, üdvös borzadályal gondolva a négy órai felkelésre, mikor még hékör is olyan nehéz ott hagyni az ágat!

— No szívem, akkor ne panaszkodj a tanulás ellen. A társadalm, mely a mindig inkább fejlődő gyárakkal a néket felmentette munkájuk harmomgyed részétől, egyuttal kötelességünkre tette, hogy az így felszabadult időnkelt hasznos foglalkozással töltsük, s a fő részben szellemünk kinuvelésére fordítsuk. Dolgozni kell így is, ugy is; ha nem fonunk — szövíünk — akkor tanuljunk.

Margit nem felelt, de odanéve észrevettem, hogy szeretetteljes gyöngédséggel simogatja ki könyveinek öszegyűrt lapjait, míg Annacska illó komolysággal hegyezgette ki az írónok öszterlett hegyeit.

Meg vagyok győződve, hogy ők hasznukra fordítják az iskolai évet.

— **Üzeneteink:** Sz. J. urnak A „Sárga lombok...at mai számunk hozza. Közönnel vetük. Kérünk többet. — A „Barátóné“ szerzője Budapest. Csakis némi ajtavissal közölhető. „Ajkam bilinesbe vort?“. A „miképpen, sem tudom“ határozatlan ross kifejezés. — A sikerült versszakok után az utolsó két sor megdöbbsen ross; mintha nem is ugyanazgy szerzőnek sorait olvasnók. — Az „Ösz van“, a „Sáitnyam“, „Az en szerelmem“ nagyon gyengék; lehetetlen belőlük egy-egy strófalit többet átolvasni. — „Pihegek a hegyoldalban“. Csak tessék pihenni! Kar volt azt a nagy papircsomót hozzánk küldeni; felejtnak használatba volna. — Nagy műköteménynek (mint Ön nevezte) a címét olvastuk el, s kettőnek egy-egy versszakát — Sz Budapest. „Távol vagyok“. Azon a mi valótárolónk nagyon örvend. — „Itába vagyok“ legközelebb közöljük.

„Közönnel nyílvánítás.“
Azon élénk résztvevő, melyet szeretett nőmnek korán bekövetkezett halála alkalmból barátaim s ismerőseim tanusítottak, gyogyító balszemkét hatott fájdalommal juttot szívemre. Hílatelt szívvel mondók érte köszönetet nagy vesztéségen minden enyhádo oszálósnak a selmecebányai önkénytes tűzoltó egyletnek s általán mindazoknak, kik felejtethetlen nőmet az „örök nyugalom helyére elkisérték.
Greguss Antal.

Nyiltter.
Nyerselyem Bistrubákra alkalmas kelméket öltönyöknél 10 frt 50 krajcz és jobb fajdaúkat is — valamint fekete, fehér és színes selymekkelkét méterenként 45 krajcz 11 frt 65 krajcz — Isima, koskzokát, öszkizott, mintazott és damasott stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000különböző szín s árnyalatban) szállít; postalár és vámentesen. Heuneberg G. (es. kir. udvari szállító) selyemgára Zürichben. 6 Minták postafordulvóval küldetnek. Svájcban czímzett levelekre 10 krajcz és levelezőlappokra 5 krajcz bélyeg ragasztandó. 3

Hirdetések.

AUER-féle IZZÓGÁZ.
Ajelenkor legolcsóbbjés legjobb világitója.
Felényinél több a megtakarítás, mint az Argand-féle és pillangó lángnál.

Izzógáz világa lényegesen világosabb mint közönséges gázlángé, vagy a villany világításé, a mostaninál kevesebb lángra van szűkség.
Izzógáz majdnem semmi hőt sem ad és nyugodt, kellemes, a szemnek jól eső fényt szolgáltat.
Izzógáz négyszer oly nagy fényt idéz elő, mint egy Argand-lámpa.
Izzógáz egyetlenesében terjeszti szét a fényt mint más gázlángok.
Izzógáz nem ad füstöt és kormot, a fakarók nem fedekednek meg, a díszítések mil sem szenvednek, a lég tiszta és egészséges marad.
Izzógáz változtatás nélkül alkalmazható gázcslárokban, fali lámpákban stb.
Egy lámpának (izzótest és cylinder) a mérsékelt ára a felszereléssel együtt 5 frt 30 kr.
Magyar izzóvilágítási részv. társ. Budapest.

MACK-féle DUPLA-KEMÉNYÍTŐ
A leggerszerűbb és leggyorsabb mód gállerokat, kézelőket stb. cesőkly fúradásággal ugy keményíteni, hogy oly szepek, mint ha ujnak volnának. Kizárólag abban áll, hogy Mack dupla keményítőjével keményítjük. Fokát. Aki egyszer használta, mindig csak ezt alkalmazza. Minden kapható 3, 10 és 30 krajczos csomagokban. Fokát. **Yoth Gottlieb, Bécsben III. 1.** Egyedüli gyártója a feltaláló: Mack Henrik, Ujm. a. D.

Biztos szer, a gallérokat, kézelőket stb. ugy keményíteni, hogy ugy néznek ki mintha ujnak volnának. — Tekintettel azon követelményekre, melyeknek mai nap a fehéreműnek fenyesseg és me-revségre néve meg kell felelni, az egyszerű ríz-keményítőt különféle pótszerék — mint főt bórís, gummi, viasz stb. — hozzáadása által tiparkodnak a mosóköz javítani, a mi azonban csak gyakorlati és tapasztalat után érhető el. Ez az oka, hogy sok háztartásban folytonos a rosszul sikerült keményítés miatti panasz. De a keményítés mindenkor biztossan pompásan sikerül, ha Mack kettős keményítőtörtént, mely megbízható és használatra teljesen elkészített keményítő szer, a mely továbbra a szűkséges pótszerék, ugyszintén a fénytítésre szolgáló anyagokat kellő arányban tartalmazván, lehetővé teszi, hogy gallerek, kézelők stb. rövid idő alatt ugy keményíthetők, hogy ujjaknak tűnnek fel.

1569. sz.
1895. tkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A selmezbányai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy selmezb. takarékpénztár végrehajtatónak Pohl József és neje Kolpaszky Julia végrehajtást szenvedő elleni 1600 frt. tökérvetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a selmezbányai kir. járásbíróóság területén levő, Selmezb. Röszlén selmezbányai 110. sz. tjkvben fekvő a f 769 helyr. sz. 92L népsor sz. a ház és kertre, az árverést 1400 frtban utóajánlati ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895-dik évi október hó 2-ik napján délelőtti 9 órakor a selmezb. kir. járásbíróóság

telekkönyvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10%,-át vagzis 105 frt 90 krt. készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november-hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi ministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Selmezbányán 1895. szept. 15-én.
A Selmezbányai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.
Heyder kir. jbró.

500 frtot adok azon tődőbajban

szenvedőnek, a ki a világhírű u. n. **Maltosen-Praeparat**-tól, ha ezt hosszabb ideig élvezi, biztos gyógyulást, vagy legalább enyhülést nem érez. Köhögés, rekedtség, asthma, tüdő- és légesőbéli meghűlés stb: már néhány napi használat után megszűnik. Ezeren kitűnő eredménnyel használták, miről számos bizonyítványaink vannak. E gyógyszerek árusítása minden államban engedélyezve van és betegek igazolt vagyontalanság esetén ingyen kapják e praeparatumot. Ára 3 üvegnek 3 frt. 6 üvegnek: 5 frt, 12 üvegnek: 9 frt. **Albert Zenker**, Erfinder der Maltoserpraeparate, Berlin S. O. 26.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Selmezbánya városa és környékére képviseletünkkel

ALTMAN IMRE urat

városi levéltárnokot biztuk meg, kit felhatalmaztunk társulatunk részére a biztosítás minden ágazatában ügyletek felvételére, és kérjük a n. é. közönséget, hogy nevezett képviselőnket támogatni és b. bizalmával megajándékozni szíveskedjék.

A es. és kir. szab. Adriai biztosító társulat magyarországi osztálya,
Báró Podmanitzky Frigyes **Lichtenberger**
1—3 intéző. vezértírkár.

Két tanonc kerestetik!

A Waltersdorfer és Markvard-féle könyvkötészetbe, két, jó házból való fiu

tanonczul

azonnal felvétetik.

Első selmezbányai temetkezési vállalat.

A grász" óráiban, midőn a fájdalom amegy is lesújtja a hátramaradt családtagokat, a temetkezési vállalat van hivatva a drága halott temetése rendezésével járó gondoktól az élőket megmenteni.

E hivatásnak öle telhetőleg igyezkik az első selmezbányai

temetkezési vállalat

a n. é. közönséggel szemben megfelelni, tisztelettel ajánlván fel szolgálatát a következő feltételek mellett:

I. osztályu temetés	450 frt.
II. "	340 "
III. "	230 "
IV. "	100 "
V. "	75 "
VI. "	23 frt.

12 éven aluli gyermekek számára fenti áraknak fele számítottatik.

Maradok tisztelettel
Matzán Ferencz.

Párisi

Legszébb magyar divatlap.

Divat

Gyönyörű fény-nyomatú színes képek, Egyszerű öltözetek párisi ízléssel.

Legújabb kézimunkák.

Takarékosság izés mellett.

csak „Párisi Divat” egy évre 8 frt, fél évre 4 frt, negyed évre 2 frt.

szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények.

Báti, menyasszonyi öltözetek. Párisi ízléssel.

Angol costume-ök

Kimerítő magyaravat. egy évre 18 frt, fél évre 9 frt, negyed évre 4.50

Mutatványszámokkal szolgál a „Pesti Hirlap” és „Párisi Divat” kiadóhivatala váci-küret 73.